

IZBOR IZ DJELA HANIBALA LUCIĆA

(ODABRAO RAFO BOGIŠIĆ, AKCENTUIRAO JOSIP VONČINA)

NAPOMENA. Jezik kojim je Hanibal Lucić pisao svoja pjesnička djela temelji se na hvarskoj čakavštini prve polovice 16. stoljeća, pa je tome jeziku svojstven troakcenatski sustav (naglasci kratkosilazni [˘], dugosilazni [ˑ] i zavinuti [˘ˑ]); svaki se naglasak može naći na svakome slogu u riječi. No jezik toga pjesnika (kao ni ostalih njegovih književnih suvremenika) nije identičan mjesnome govoru, jer je »Lucić« stvarao svoj književni jezik jednako na osnovi hvarske govorne čakavštine kao i srednjovjekovne pismenosti te čakavski obojene štokavštine kojom je pisala prva generacija renesansnih pjesnika u Dubrovniku« (Marin Franičević, *Povijest hrvatske renesansne književnosti*, Zagreb 1983, str. 369). Tako je poprimio te sporadično upotrebljavao i poneke štokavske osobine, npr.: promjenu *l* u *o* na kraju sloga (*dionik*, *ostao* [mjesto: *dilnik*, *ostal*]); genitiv množine imenica s nastavkom *-a* (*strana*, *zvizda* [mjesto: *stran*, *zvizd*]), itd. Prirodno je pretpostaviti da je na tog pjesnika utjecala i štokavska akcentuacija. Budući pak da je naglasni sustav na promjene veoma otporan, nije vjerojatna pretpostavka da je Lucić prihvatio dva štokavska akcenta, ˘ i ˑ (kao što misli Bratoljub Klaić u knjizi: *Pet stoljeća hrvatske književnosti*, knj. 7, Zagreb 1968, str. 322—324), nego je kratkouzlazni poistovjetio sa svojim kratkosilaznim, a dugouzlazni sa zavinitim (te izgovarao npr. *đstao* [a ne: *đstao*], *strānā* [ne: *strānā*]). Prema tome, nije ostvario hibridan, peteroakcenatski sustav (˘ ˑ ˘ ˘ ˑ i), nego ostao vjeran zavičajnome troakcenatskom (˘ ˘ ˘). Sporadičan pomak akcenta ostvarivao je iz metričkih razloga, pogotovu da bi mu bile sonornije rime (na koje su svi renesansni hrvatski pjesnici brižno pazili). Na primjer, u distihu: »Ter nitkor ne more od poganske ruke / Ono tiskno more broditu brez muke« izvorno bi čakavsko stanje (*rūkē* [ili: *rukē*] x *mūkē*) dovelo do potpuna nesklada, pa je primijenjen akcenatski pomak (*rūkē*). Upravo takav pomak (bez povećanja naglasnog inventara) poznat je u dijelu čakavštine, a proveden je i u hvarskome susjedstvu (npr. u Trogiru; Milan Moguš, *Čakavsko narječje, fonologija*, Zagreb 1977, str. 60). Valja napomenuti da je Lucić, nakon izbijanja hvarskog ustanka, otišao u Split, »a zatim se prebacio u Trogir gdje je ostao do ugušenja ustanka« (M. Franičević, *n. dj.*, str. 364), pa stoga mogao dobro upoznati tamošnji govor.

Iz već opisanih versifikacijskih razloga valjalo je pretpostaviti da se naglasak, zbog ritmičkih potreba, također otiskivao za jedan slog prema kraju riječi; Klaić s pravom misli da »akc. *skupla* valja uzeti ili kao ritmički (možda i pjevni) ili pretpostaviti analogiju na slučajeve

gdje je takav akcent po pravilu, npr. *nosila, lomila* i sl.« (n. mj., str. 323). Ako se podudaranje u rimi postiže uza staro akcenatsko stanje (»Da evo čini me velika tva *ljūbāv*) / Uz teško da brime žilim se kako *mrāv*«), onda se u primjeru »Za da mi vila *taj* ne vazme pak oni / Medeni *poziraj* ki mi smart odgoni« isto to može ostvariti samo uz pomicanje akcenta na posljednji slog, gdje se (pred finalnim *j*) javlja kao zavinuti: *pozirāj*.

Budući da u svojim pjesničkim djelima Lucić nije težio fiksirati zavičajni govor, nego stvoriti na njemu utemeljeni, stilizirani književni jezik, i naglasna se odstupanja od rodne mu čakavštine mogu pretpostaviti s punim pravom. Ipak, ovaj je izbor tekstova akcentuiran sa željom da se u što većoj mjeri sačuvaju hvarske naglasne osobine Lucićeva vremena (koje nisu identične današnjima), a od toga da se odstupi doista samo kada to zahtijeva sklad u pjesmama. Nešto je više akcenatskih pomaka valjalo učiniti u pjesmi *Jur nijedna na svit vila*.*

J. V.

---

* Budući da tiskara nije imala verzalnih slova s akcentom, ostale su bez oznake akcenta riječi koje počinju naglašenim vokalom a nalaze se na početku stiha, te u jednom slučaju lično ime koje počinje naglašenim vokalom. Čitaocce molimo da uvažavaju tu tehničku zapreku, a ovdje donosimo, po abecednom redu, sve takve riječi s označenim akcentom: *âjme, âko, âli (âl), êktor, (Ektor, lično ime), êvo, inô, ôbarve, ôbarvmi, ôbli, ôči, ôd svih, ônde, ôstao, ôtle, ôva, ôvde, ûmisliti, ûzu*.

(Napomena redakcije)

HLEPI SARCE MOJE

Hlěpī sārce mojě gōspojī otvorit
Britke rāne kojě hōce ga umorit.
Danō jā za bōlje, mājěga zlá cīca
Tūj zlěd kā ga kōljě ne dām da očīcā,
Za da mi vilā tāj ne vāzmě pāk ōnī
Meděni pozirāj kī mi smārt odgōnī;
Kī mi oslajūjě ljuvěna nalīpa
Gōrkōst kā me trūjě, kā mi sārce cīpā.
Vidě znāh mōj porāz tāj vīl da bi znāla,
Vēseli svōj obrāz ne bī mi kāzāla,
Ni bi me činila mjě rīči dilnīka,
I takō tāj bīla rāna bi brez līka.
Zāto ja na dlānu ne htījāh nosīti
Priljūtu tūj rānu ni mlōst prosīti,
Něg tarpīt tužīcu, činěcí da mi su
Rādosti na līcu na sārceu kě nīsū.
Nu mojě nemīlo sārce se iskāšā,
I trūdnō tōj dīlo něce da podnāšā,
Velěcí da živī ogānj ga skončājě,
Jěr izvan laživī mōj ga smīh izdājě.
I ēvo ispūštā iz sěbe ōn vrūcí
Od ognjā gorūšta uzdāh kī me vrūcí
Takō da dobīvāt věce ga ne mōgu,
Ni smīhōm pokrīvāt bolīzan mū mnōgu.
Da ti vīj da mi je sīla i nevōlja
I grihā da nīje gdī nīje i vōlja
Těr mi rīč i poglěd, vīlo, ne uzmiči,
Prēm āko bōl i zlěd mojā t' se oblīči.

AKO SI MISLILA

Ako si mislila takò mi ne dàti
Tvojà lišcã bìlã, gòsboje, gledàti,
Zãč mēni onãda, vïlo, jih pokãzã
Kãdno mi cvil zãdã ljuvēna porãza?
Ako si takòje mislila da dovïk
Besïde jã tvòjē ne bũdēm dionïk,
Zaštò me tũj pòsũ biserom odzgòra
Kï ti se tãd pròsũ iz mednã govòra,
Kãdno me upròsi tãj govòr ugòdni
I rēce: tũj štò si, gòste ne zahòdni?
Onãda jã rēkoh: gòsboje, ìšcũ stvãr
Kũ ãko dotēkoh po kï pũt ìkadãr,
Bïti ću vēsẽl vēc, vēcẽ ću bïti blãg,
Vēcẽ ću dobrò stēc nēg cãru tkò je drãg.
A uz tòj tvojà rïc rēce: ãko mòžēm
U tòm štò ìšcēs nïc, dãj da tï pomòžēm.
Blãgo tòmũ, ãko jēst kojï, kï dvòri
Vïlũ kã jednãko mìslï i govòri.
A mēni vãj, vïlo, kï dvorïm u tvòj dvòr,
Zajēdno kã dïlo ne sklãdãš i govòr;
Jēr ēto kãd vïšcũ ucinïh jã tēbe
Da dobrò kò ìšcũ svē ìmãš u sēbe,
Dobrò mi tòj nē dãš: gãrjē mi jòš tvòriš;
Nēc' da me poglẽdãš, nēc' da mi govòriš.
Stòga mi jēst umòr, stòga mi jēst sila
Da dũšũ dãm nadvòr, gòsboje nemïla

BUD MOJU DA ŽELJU

Būd mojū da žēlju poznājē i mīsal

Gospōja kōj vēlju da sam se zapīsal,

Ovūj mi istīnu virōvāt lī nēce,

Tōm žēljōm da gīnu i da me nī vēce.

Da bī mi, o Bōže, caklōm se stvorīti

Prid njōm, nēka mōže sārce mi prozīti;

Vīdīv ga, možebīt reklā bi gospōja:

Ni kāmō līk mu krīt, a vīd ga dostōjā.

VILO KA IMÁŠ MOĆ

Vílo ká imáš móc u pozoru tvómu
Promíniť měni nóc na dānku bílomu
I òpět činíta dānak mi tāj bílī,
Vílo, potāmniti da mi smārt omilī,
Nū mi rēc' otkūda tvěj poglěd meděni
Imā těj da čūda tāj tvōri u měni?
Jěr kāda, gospòje, poglědāš na mēne,
Nasmījāv těj tvòje jagode ruměne.
Zímna me ogrījěš, znójna me ohlādíš,
Nāga me odījěš, gōrka me oslādíš,
I nasitiš lāčna, i žadnā napòjiš,
I utišiš plāčna, i trūdñā pokòjiš.
Kāda li sīnj oblāk sārzbē tvōga lípī
Vāzmē mi liščā zrāk nēka me ne krípī
Onāda svě slāne bijū me i krūpe
I tūgě opstrānē i jādi opstūpē;
Onāda u rūci právdi se jā vídīm
Kā hōce na mūci da grīhě povídīm,
Onāda svī māči sikū me i kōsē
I vojskā pāk tlāči i zvīri raznōsē.
Otpusti oblāk tāj, otmī me tužci,
Pokāži svitlí rāj vírnómu služici.
Jedān sāmo poglěd mōci óe naknādīt
Vās mōj trūd i svū zlěd i jāde oslādīt.

TOLIKA OBIDE

Tolika obidē rādōst mi sardāšce
    Za čas kī te vidē mē ōči, sunāšce,
Da svākē žalōsti u kīh gōdir būdē,
    Rādi tē radōsti me sārce zabūdē.
Nū da bi kīm rōkom bīlo da dostojīm
    Glēdati te ōkom na vōlju jā mojīm,
Rēkal bih: gospōje, ništōre ne scīnju
    Vesēlje da mōje na rāju prominju.
Danū gnjīv, i jōš māl, na lišcu tvojēmu
    Toli je, vilo, zal sardašcu mojēmu
Dā — da bi čas mālō tarpiō vēce dūg —
    Ne bī mi ostālo rāzmi prāh tēre lūg.
Nīti bi, da sam živ, činīti tkō mōgal,
    Tōli bi svē tāj gnjīv pomōci primōgal.
Tī dākle, vīlo, si mōj čēmer i moj mēd
    Kī mi dobrō nōsī i kī mi nōsī zlēd.
Tāj mi mēd ne činī čēmerom gorčāti,
    Mōj zlāti jedinī parstēnce novcāti,
Ali tūj gorčinu mīri da podnōsīm,
    Kakō prēm ne zgīnū, tēr īno ne prōsīm,
Pāka nēka prīdū od svīta mladōsti
    I stāvē na sridu svē njījū radōsti;
Pri tōj radōsti njīh mōj ce plāč dresēli
    Ostāti kakō smīh kīm se rāj vesēli.

TKO ČISTA IZMOTA

Tkò čista izmõtã iz zlãta prëdën zlat
Tër ovõj omõtã gospõji bilì vrãt
I glãvu pokrìli? Tkò lí joj dã čëlo
Vëc nëgo dãn bilì vëdro i vesëlo?
I čãrnë obãrvi uzvìte nãčinom
Miseca u pãrvì dãn kí je za minõm?
I čãrnõ iz bïla òko mëda slãjë
Kìm dùšu iz tïla vãdì poziràjë?
Një kòsa nathìtã vridnõstju i cìnõm
Svã blãga od svïta i sùnca svitlinõm,
Një čelã za díku i za drãgõst mnõgu
Oči se človìku nasìtit ne mõgu,
Obarvmi očìcã ràzùm i dobrù èúd
Kakõ svìtlõst svìcã kroz bïstar caklën sùd;
Pozðrom u lùgù zvìr bi pitomìla,
Zlù vòlju i tùgù svãkù prilomìla.
Da tkò lí ružìcu sabrà i žìlj bilì
Tër prõsù po lišcu gizdãvõj tõj vilì?
Tkò përlë od vãljë ùporëd iznìzã
I zgõr od kurãljë ùsta joj prorizã?
Tkò gãrlo iz bïla mrãmora i rùke
I pãrsi izdilã s dvì drãgë jabùke?
Tkò lí joj u smìhu, tkò lí u hojënju,
Tkò mìlõst u tìhu podã govorënju?
Rìčju bi onãda mãjku utollìla
Kãd ju glãs zapãdã smãrti sìnka mìla,
Lìšcem veselìla tãmnì bi pakãl tãj,
Smìhõm otvorìla nèbo i svìtlì ràj.
Od bìsera vëncãc na gãrlo da stãvì,
Aliti parstëncãc na rùku gizdãvì,
Ne bì joj pridãli urëhë ni gizdë,
Da od një prijãli jãk od sùnca zvìzdë.
Čùdna je stvãr nìka vìditi kãd hõdì,
Kolìk dvõr od dïkã za sòbõm uzvõdì,
Čùdo je jõš vëcë glëdati gđì Ljubãv

Krili ustrepěcě na njejě pārsi stāv,
Koliko da išcě da svītu pokāžē
Da joj je ložišcě ondēka najdrāžē.
Onde lūk protěžē, ōnde ogānj nīti
Kojīmno svīt žěžē i nēbu jōš prīti.
Za mōci tvojīh rūk, za līpōst stvojīh krīl,
Ljūbāvi, i za lūk i za tvōj zlātan strīl,
Dopustī da sāmo njē dīk se naglědām,
Mōj žělji, ināmo da pōjdē, ja nē dām,
Jēr līpōst tolīku da ljūbi, da gārli
Nī dāno človīku kojī je umārli.
Da 'vō se ne svidā nēg me li zanōsi
Tāj žělja naprīda i vēcī dār prōsi.

KAD NAJPRI JA TVOJE

Kād nājpri jā tvõje vidih zlatē kõse
I õči, gospõje, kē sārca zanõsē
I dīkē jõš inē tvojēga obrāza
Gdī nārāv nāčīne svē lipe ukāzā,
Ne mogõh ne rēci i sūdīt u sēbi
Da je dār najvēci lipotā u tēbi.
Nū kāda procīnih tvõj rāzūm pāk i cūd,
Tūj mīsal promīnih, gospõje, i tāj sūd.
I, ēvo, ne vīm, rēc, oda dvā tāj dobrā:
Ali si līpā vēc, āl ūmna i dobrā?

JUR NIJEDNA NA SVIT VILA

Jūr nijēdna nà svīt vīla
Lipotōm se vēc ne slāvī,
Jēr je hvāle svē skupīla
Vīla kā mi sārce trāvī.
Nī ēe bitī, nī je bīla.
Njōj takmēna kā se prāvī.
Lipotōm se vēc ne slāvī
Jūr nijēdna nà svīt vīla.

Vārhu njēje vēdra čēla
Vrīdna ti se krūna vīdī
Od kosīcē kŭ je splēla
Kōjōm zlātu ne zavīdī,
Svākomu je rādōst vēla
Kād ju dōbro razuvīdī.
Vrīdna ti se krūna vīdī
Vārhu njēje vēdra čēla.

Obarve su tānkē i čārnē
Nad čārnīma nad očīma,
Čārnē ōči kāda svārnē,
Člōvik tūgu prēmā imā,
Tūga mu se svā odvārnē
Za vesēlje kōjē primā.
Nad čārnīma nad očīma
Obarve su tānkē i čārnē.

Kāko pōlje premalīti
Līšca joj se rŭžōm dīcē,
Rŭža nīgdār prī na svīti
Tōli līpa ne iznīcē.
Mlādōst ēe se pomāmīti
Kōjāno se zà njōm stīcē.
Līšca joj se rŭžōm dīcē
Kāko pōlje premalīti.

Pri rumènih njèje ũsti'
Ostao bi kūrālĵ zāda,
Zūbići su drōbni, gūsti
Kāko biser kī se sklādā,
Slātku rīčcu kad izūstī,
Bī rēč māna s nēba pādā.
Ostao bi kūrālĵ zāda
Pri rumènih njèje ũsti'.

Blāžen tkō joj bŭdē gārĵit
Gārlo ĩ vrāt bīl i glādak,
Srīca ga će prēm zagārĵit,
Žīviti će žīvot slādak,
Žārkō sŭnce nēce hārĵit
Da mu pōjdē na zapādak.
Gārlo ĩ vrāt bīl i glādak
Blāžen tkō joj bŭdē gārĵit.

Līpo ti joj ustrepēcŭ
Pārsi bīĵĵī snīga i mlīka
Tēre ōći nā njē mēcŭ
Kī žalōsti ĩščŭ līka,
Jēr ne mōgŭ slātkōst vēcŭ
Umisliti dōvik vīka.
Pārsi bīĵĵī snīga i mlīka
Līpo ti joj ustrepēcŭ.

Pārsti joj su tānci, bīli,
Oblī, dŭzi, prāvni, prōsti,
Gdī bi zēlen vēncac vīli
Ali krŭnu od vridnōsti,
Kōga nē bi prihinīli
Od lefāncē da su kōsti?
Pārsti joj su prāvni, prōsti,
Oblī, dŭzi, tānci, bīli.

Od svīh gōspōj kē su gōdi
Gospodščīna njōj se prōsī,
Mēju njīmi jēr kad hōdī
Tōli līpo kīp uznōsī

Bì rěc tãncac da izvòdì,
Tìm se òna ne ponòsì.
Gospodšćina njòj se pròsì
Od svìh gòspòj kê su gòdi.

Grihotà bi da se stārā
Ova lĩpòst uzorìta,
Bòže, kí si svìm odzgāra,
Ćin' da bũdē stanovìta,
Nē dāj vrĩme da ju shārā
Do skonćanja sēga svĩta.
Ova lĩpòst uzorìta
Grihotà bi da se stārā.

OD KOLA

Nehärnu slüžim gospöju, zamäni dänke träčü,
Za vürnu službü jër möju nëce mi däti pläcu.
Nï ce üzu oblakčäti kojöm me žëljna svëzä,
Kojä me hõce skončäti, tolïko me zatëzä.
Sväkï çäs ü me strilicu hitä i ne počivä,
A šaranu lï tulïcu nigdär ne ispražnjivä.
A zamän se je zašcität, jër ovä zläta strïla
Mõre i gvõzdje prolität i svä orüžja cila.
Mëni ti pärsi propäde kroz svä želïza orüžna
Käda me räna dopäde üsrid sardäcca tüzna.
Sväk ti se zamän zahõdi dalekö i sakrivä.
Jër ovä svüdi nahõdi strilïca i prispivä.
Jä ti se hotjäh priik svïta nebõžac da odbïgnu,
Ajme, strïlo jadovïta, bärzo tï me dostïgnü!
Sväk ti se zamän jõš möli, pridäjë i umiljä,
Jër se täd vëcma ohõli i s vëcïm jädöm strïljä.
Jä se mölih düga lïta ponïžen i umiljen,
Ajme, strïlo jadovïta, vëcma ostäh ucviljen.
Jõš je zamäni vapïti, skucäti, uzdihäti;
Britke je räne tarpïti, i mučë izdihäti.
Nü se dër, vïlo, spomëni, rëb ti se däh i süžan,
A nï krivinë u menï, a nisäm glävõm düžan.
Nü se zaglëdäj, gospõje, u mojü viru prävü,
Kakõno i jä u tvõje lišce i rüsu glävu.
Vïdit çeš vïra da mojä nathõdi svë virnõsti
Kakõno, vïlo, i tvojä lipotä svë lipõsti.
Kakõ se tëbi pristojï, kakõ se prõsi zä te,
Da tvojä glävä ne stojï brez vrïdnë krünë zlätë,
Takõ se i mëni pristojï kojï bih umärl zä te,
Da mojä vïra ne stojï brez kojegõdi plätë.
A dõsti sam, mä radõsti, prïtarpïl jäda i mükë,
Vrïmë je, smärtnoj žalõsti izmï me jür iz rükë.

U VRIME KO ČISTO

U vrímě kò čisto poznāti nje mòc
Jè li dněvu mīsto jòš dāla mārklā nòc,
Něgo štò svītliti bŭde jŭr Danica
I rosòm caklīti zelěna travica,
Budŭci trŭdne sàn òci mi zatvoril,
Jěre pláč i nesàn biše jih iznoril,
Jā mi se činīti u snĭ jāk u jāvi,
U neznānōj bīti nikōjzi daržavi,
I stāt na poljāni širokà prostōra
Kojŭ svŭ opstrānĭ òkoliš od gōrā.
Tŭj mĕju razlīke mnōge stvāri inĕ
Kĕ bihu velīkĕ vridnōsti i cĭnĕ,
Uglĕdāh na gorĭ nesmĭrni višinōm
Od zlāta gdĭ gorĭ jābuka svītlinōm.
Svītlījā biše nĕr sŭnce kād istiĕe,
Visokā, mnĭjāh, dĕr do nĕba da tĭĕe.
Njŭ takò zdalĕĕe glĕdajĕ gdĭ svĭtĭ,
Sārce mi utĕĕe da bi m' ju imĭti.
Jĕr mnĭjāh izbāvit tŭgĕ se i mŭlkĕ,
Mogŭcĭ dobāvit tākĕ se jabŭkĕ.
Jòš vĕĕe sārce pāk jā mi se razgārāt,
Jĕr onĭ svĭtal zrāk počā mi otvārāt,
Kolĭko da prāvĭ: žĕlja si tĭ mojà,
Vazmĭ me i stāvi za nĭdra za svojā.
Zāto jā jāh tĕĕi najbārže štò mōgāh,
Tōj gorĭ hitĕĕi nājti se pri nōgah
Da na njŭ pāk gōri ukrĕdom uzājdu,
Kād se dān obōrĭ, a zvĭzdĕ izājdu.
Nŭ kād me njĕ blĭzŭ srĭte nòc i tmĭna,
Uzā njŭ da lĭzu ne bi mĭ nāĕina,
Osĭĕĕena bo jĕr svā biše uòkol
I jā ne imāh pĕr da letĭm jāk sòkol.
Nĕgo se vartĕĕi dŭgo tŭj zamāni,
Gōro, lĕ htĭh rĕĕi, zbōgome ostāni.
Pāka rĭh: āli òc ovŭj ĕu jā srĭcu
Kŭ vĕĕe nĕĕu mòc nigdār da susrĭcu?
Mānjĕ zlò da svāku pogĭbil i škōdu

Prīmēm nēg ovāku ostāvīm prigōdu,
 S kē menī i mojīm blāgo si bīt hōce,
 Ako kād posvojīm privrīdnō tōj vōce,
 Būde li kā inā rūkà ga utārgat,
 Smārtnā ce gorčina život moj istārgat,
 Jēr ću sēbe sāma znobīti po svē dni
 I želīt od srāma na svītū da me nī.
 Smīslīvši tōj, rādi takōva jā stīda
 Pūn strāha i nādi tiskāh se naprīda
 Da bōlje obājdu kamēnu onū ljūt,
 Jēda si iznājdu kī klānāc āli pūt.
 I ēto, vārh stīnē gōlē brez prodōla
 Žīla se maslīnē prostārļa nīzdōla,
 A po njōj kitīca svūdi tūd pronīkla,
 Ino svē litīca stīnā se opsīkla.
 Učīnī mi se tād svē tōj rāvno vēcē
 Negōli mōre kād vītar ga ne krēcē.
 I k žīli tōj takō prionūh ondāzi
 Jāk medvīd kāda tkō mēdom ga omāzī.
 I snāgu tūj stēkoh u rūke i u kīp
 Da bi rēc ustēkoh gorīka jedān hīp.
 I na svā jūr jīdra sprāvil se bīh nāto
 Da vāržēm za nīdra tōj vōce bogāto,
 Kāda glās iz gōrē-čūh da mi navīsti:
 Kāmo se, govōre, tūčēs brez korīsti?
 Onī dār čestīti družīm je odsūjen,
 A listo jesī tī, nebōre, zatrūjen.
 I ēto vīdīh, vāj, gđī jedān prīljūtī
 I jīdovītī zmāj krīlī ga kreljūtī,
 I vāl jā po tlēhu i ūstmi obzīvā
 Tūj zlātū urēhu kā sūncu odsīvā.
 Tūj počāh hlēpīti smārt pō me da prīdē,
 Ne mogūc tarpīti bōl kā me razīdē.
 I da bi mejutōj sām me ne ostāvil,
 Bīo bi živōt mōj s dūšōm se rastāvil.
 Evo jōš i sāda cīc gōrkīh uzdāhā
 Sārce se raspādā mojē i od strāha
 I Bōga svē mōlī prī da ga umōrī
 Nēgo se iskōlī štō mu san govōrī.

U POHVALU GRADA DUBROVNIKA

Lì pòkli jür právu neizmírnu tvojù,
Dubróvniče, slávu stáviš se da pojù,
Visòkim ràd bih já glásom zazvonìti
I tvojè hvälè tjà do nèba ponìti,
Dubróvniče, části nášèga jezika,
Ka cvatèš i cvàsti vázda čes dovika:
Da 'vò je mlòhav dùh od gārla mojèga,
Lì nemòj záto slùh otklonìt od njèga,
Gārlo ako lihā i glās ne prostìrā,
Vòlja je zalìha kà ga nadomìrā.
Tì òn temeljitì, Dubróvniče, si dùb
Kojì, jèr ophìti u gorì kàmen zùb
I pùsti pàk žìle tjà dòli gdì žìva
Izvirùc iz gnjlè vodà jih zalìvā,
Kripko, stanovìto na siveru sidi
I sùšòm čriz lito ni vènè ni blìdi
Nèg ràstè ohòlo u višìn' i mèčè
Grāne svùd okòlo tò jàčè tò vèčè
Takò da ostàlo àko je prèm čèmu
Tòj dùbje, li mào vidì se pri njèmu,
Jèr pièu tùj dòli u žìlah ne čùti,
Ni mu tvàrdo tòli tèmelj se ukrùti.
Právda je tèmelj tvòj, ràzùm je tvā piča,
Tvè stånje u pokòj počìvā njih cìca.
Slòbodan i vičan njìma si, dobrò znāj,
I od svih razlìčan kojì su tèbe krāj.
Blāgo tvojè mnòzi i slòbod ki vidè,
Podlòzni, ubòzi tèbe nenavidè.
Nemòčno jer òko tarpìti nìma mòc
Prosvitljènje tòko, tèr želì da bi nòc.
I mnòzi mogùci vladāvci svì ràbè
Oholijòm vrùci da tèbe poràbè,
Da tí se oglèdāš pomnjivo odsvùde,
Prigòdu tèr nè dās po kòj ti naùdè.

Vidí se, mōj Bōže, u grādù ověmu
 Štò rāzūm, štò mōže dobrotà u svěmu.
 Zlù vōlju nā nj krījū pod plāšcēm kakò mǎč,
 A da mu zadijū ne mōgu nājti zǎč.
 Prāvdom stānje tvārdī, posōbu i ljūbāv,
 Nā nj da se rasārdī nitkōre nīmā prāv.
 Sili se ozūbī, čūvā se zlě vōljě,
 A mīlošću ljūbī kē ništor nī bōljě.
 S njōm ti se ozírā na onĭh klĭh gōdi
 Rāzliko potirā nesrĭca kǎ gōdi.
 Dobrotě svojě dĭl ljūbī jih i mīlī
 I blāga dobār dĭl mnōgokrat udīlī.
 Cārke tǎč narědno sagrādīl je Bōgu
 Da zvāti pravědno bōžjī se stām mōgu.
 Tūj nīje, tkò sardĭt u besĭdah klětĭh
 Smĭo bi pogārdĭt ni Bōga ni svētĭh.
 Štūj svētĭh i Bōga i bōžjū starmĭ rĭč,
 Ali se ovōga, človiče, grāda lĭč';
 Gdĭno i sūd dājū plemenitī i čāst
 I na sǎg sidāju i svū ĭmāju vlāst.
 Ostālōga pŭka kakò se pristojī
 Svākā vārst i rŭka u poslŭh svā stojī.
 Nĭti se tkò bojī ni sumnjī od kōga
 Da sāmō posvojī vlāsa mu tankōga.
 Sāmō tōga cĭca, sāmō, dĭm, po tōmu
 Mŭkà i dobĭca slātka je svakōmu.
 Tōj su stanovĭte obzĭde brez bāržě,
 Čĭm tvārdě, čĭm šcĭtĕ grādi se i dāržě.
 Tĭm jārma nikadār na njěmu jōš ne bĭ,
 Tĭm vāzda gospodār bĭo je sām sebi.
 Sām sĕbi jĕst stāvĭl zākōne po kojĭh
 Lĭpo t' je uprāvĭl sām sĕbe i svojĭh.
 Njĭm se je htĭl dāti, a věce nikōmu
 Vodĭt i vlādāti u dĭlu svakōmu.
 Sŭcā je kĭ sidā na sūd i zākōna
 Jednākā besĭda, pǎče ĭsta òna.
 A zākōn jĕst dōsta prāv i pŭn razlōga,

Ne mǎnjē za gōsta negōli za svōga.
 Tīm ga svāk počitā, tīm su Dubrōvčāni
 Po svē stranē svīta ljūbljēni, štovāni;
 I tāmo gđi vīra ob dēsnu stran njēga
 Nāša se prostīrā prīko svīta svēga,
 Do tāmo gđi vēle poznijē dōjdē dān,
 Drūgi svīt štō vēlē, ovōga svīta vān;
 I tāmo sa līva njēga, gđino vīra
 Mǎlo mǎnj' saspīvā nāša i umīrā,
 Do tāmo štōno sād zovū mōre vēcē
 Kō mīmo Carigrād svēj vōdu vān mēcē;
 Carigrād kī prīti da rīmskā kā biše,
 Silu će nadīti i vēle pōjt više.
 Njegōv je vās okōl istōčnōga svīta,
 Za drūgū jūre pōl zāpāda pohītā.
 Bōže, tī pokrātī njēmu silu i mōc.
 Ali ga obrātī i k tēbi činī dōc.
 Ināko karstjāne jā ne znām svi bī li
 Od jēdnē stāv stranē njēmu odolli.
 A kakō će mōci, jedān jih ne dajūc
 Drūgōmu pomōci nēgli ga izdajūc?
 Tōga cīc svāk prāvī, a prāvo, na vīru,
 Da mūdno borāvī Dubrōvnik u mīru.
 Njēga ti svāka vārst ljūdī i kā imā
 I kojā nimā kārst, ljūbī i prijlīmā.
 Ne sāmo do ždrīla, doklīno vīra rīh
 Mǎlo mǎnj' saspīla nāša je za nāš grīh,
 Da dālje još tāmo gđino se ne hvālī
 Rāzmi zākōn sāmo pogānskī prizālī;
 Do tāmo gđi mōre Aleksāndar nāsū
 I čūdno primōre Tīro grād i rāsū.
 Aleksāndar kī bī od Sārbljī krālj i kī
 Zatīm vās svīt dobī i zvā se velīkī.
 Tūj krīmīz iz vodē vādī se čarljēni,
 Kīmno se gospodē odiča čarljēni.
 I tāmo gđi Nīla rīkē zjājū ūsta,
 Kōj išcūci vrīla čovīčkā mōc sūstā,

Gdī mālim vrīmenom isti krāl̄j sazīdā
 Grād̄ kī se īmenom n̄jegōvim povīdā,
 I tāmo gdī grāda plemenīta dōsti
 Sāmo ležē sāda rastār̄kane kōsti,
 S kīmno se Rīm bōri od svīta o stānje,
 Tēre ga razōri i dā mu skončan̄je,
 Būdi da zaplākā i ōn tōga prijā
 I zatīm jōš pāka kāsno se nasmijā.
 Mōj pīsmi zbrojīti nikāk̄or nī mōči
 Svē krāje, čestīti Dubrōvnik gdī ōpī.
 Kroz gorē, kroz lūgē po svītū svēj mičē
 Targōvce brez drūgē zabāvē ni pričē,
 Po strānāh kē glēdā sūnce nadalēče
 I kojē prik rēda i s rēdom kē pečē,
 Svī tārge primājū, mīrno kē donōsī,
 I kē onī dājū, ōn mīrno odnōsī,
 Pāče jōš tkō hōdī po svītū, nastōjī
 Svāk da kakogōdi īme mu posvōjī
 I da se povīdi n̄jegōv, prēm̄da nīje,
 Za nēka svāk vīdī dobrō ga svudīje.
 Dostōjan je svūdi ovī grād̄ da slōvē
 Da ga Bōg i ljūdi vāzda blagoslōvē.
 I mojā blagoslōv pīsan, kakō mōže,
 Dājē mu sāda ōv, potvārdī tī, Bōže!
 Srīčan i u svēmu tēbi bīl ugōdan
 I nārōd u n̄jēmu od ljūdi būd' plōdan
 Mūdrih, razborītih, obīlnih dobrotōm,
 Hrābrīh, uzorītih i zdrāvīh životōm!
 Kūce mu ne trēsī trūs da ni ogānj žēž',
 Ni blāgo odnesī gūsārīn ni lupēž.
 Gōste da bi štōval i ljūbvōm opojīl,
 A svojē nigōval i mīrno pokojīl.
 Mīrno i brestrūdno po svītū putovāl,
 Korisno i prūdno svē pōsle poslovāl.
 Zdrāvo se odīli, zdrāvo se zavārni
 Otle gdī su bīlī ljūdi i gdī čārni.
 Bōže, tī uzdaržī, naprīdūj, veselī,
 Štō vlādā, štō taržī, štō mīslī, štō želī.

Jõšce mu dâj srîcu, u písnih, mõi Bõže,
Da slâvu jõš vécû k slâvi mu prilõžë.
A ne kakõ ovà kõi bi véc pristâlo
Ne rëci ni slovâ negõli rëc mâlo.
Lâkomo zaisto njëga je hvâlila,
Lâgala da ništo nije, ni vuhlila.
Jëda li bûdëš pâk i mëni otvorit,
Glâs kojî bûdë jâk pëti i govorit,
Evo se obiçu virõm brez nevõljë
Da tæg ne pohîcu drûgi s bõljë võljë.

JERONIMU MARTINČÍCU (Treća, 1522)

Knjižica od tvoje pãmeti sabrãna,
U rúkě kã mojě ovìh dãn bí dãna,
Činì me svù žalòst od sãrca da tìrãm,
Primědnu njě slatkòst stěci kad razbìrãm.
Virùj mi poništòr slãst od njě govòra
Ne krijě da je stvòr tvojàga razbòra.
A tój ti jěst u njòj přem měni nãjdrãžě
Štò těbe, Jěre mój, vìrno mi priikãže,
Jěr mi se uzamnì kãd s njòm uzbesidìh,
Tì da si pri menì i da te přem vidìh.
Tìm poznãh pravědno knjiãga da se rěčě
Drãzìh bít zajědno činì sa dalěče.
Svãršeno jěst zãto sãda pamět mòja
Stãvila se nã to da sěbi pokòja
Ne dã dòkle knjiãgu ovùjzi do těbe
Ne pòšljě da brìgu odvãržěš od sěbe,
Kã pišěš da dãjě sãrcu ti skončãnje,
A uzròk svě da je mojě nepisãnje,
Bi rěč da cìc mnògě òholasti mojě
Vãrgal sam pod nòge prijãzni svě tvojà.
Na kù stvãr jã t' vělju da se mòčno hìniš,
Drãgì prijãtelju, u tòmù štò sciniš
Lipòst ni imãnje da bi me ponìlo
Od těbe ni znãnje jòš da bi kò bìlo:
Nù ãko nikadãr písni ti ne šãlju,
Ne prìmì za nehãr i sãm bo tój žãlju.
Jěr kòm te zadòsti Fěbo je uzvìšìl,
Spivãnja milòsti měne je ulišìl.
A sestřě njeòve od gorě kã imã
Dvã vãrha, lugòve zaprišě sasvìma
Tãko da mi ne bí uzmòžno dopãsti
K vodi kù kònj izbì kopìtom perãsti.
Těr se jã ne nãdãm imena uvìku
S òvoga štò sklãdãm ni slãvu stěc nìku.

Zatim, dila mnõga ostála na strãn óc,
 A sãmo vãrh tõga mìslit mi ni je mòc.
 A tì znãš (u knjìge štìo si) tkò ée pèt,
 Tribùje da brìge nìsù mu na pamèt.
 Da èvo činì me velìka tvã ljùbãv
 Uz tèško da brìme žìlìm se kako mrãv,
 Jèr za tvoju mnõgu dobrotù u svèmu
 Protìvit ne mògu prošènju tvojemu.
 Htiše se (sumnjã nì) da òn trùd kí prijà
 Pišùci tì menì, jã prìmem najprija,
 Ne sãmo cìc lìti, da svãkìh cìc dìkã
 Za kojè poštitì prãvo je òlovika.
 Tvã bo èúd kriposnã, dostõjna svè çãsti,
 Svãkõga kò ju znã, silì da te çãsti,
 A mène nada svìh u kõga ljùbãvi
 Dãr kãda tàmo bìh, obìlan postãvi,
 Kì da jã zabùdèm kakõno nehãran,
 Prãvo bi da bùdèm pedìpsan i kãran.
 Da kakò ìnòm svòm kripòstju si vèci,
 Takò umiljenstvòm htìl me si pritèci.
 Na tòm ti zahvãljãm i àko t' ni dõsti
 Izvit kí zgãr prãvljãm, mòlìm te opròsti.
 K tòmù ti još prìmãm u obèzu vèlu
 Štò si ràd da ìmãm svù srìcu vesèlu.
 Ne mãnje želìm jã da tì Bõg svã dobrã
 Spùni tèr želìnja tvè sãrce kã obrã.
 Zatìm mi bi çùti drãgo da s' rastãrgal
 Uzu i strìl ljùti iz sãrca izvãrgal.
 Djetìca kí nãròd od ljùdi vãs sjãhã,
 Tèr mìrno u slobòd počìvãš bez strãha.
 Ako je tò ìsto štò pìsan tvã prãvi,
 Tvòm sãrcu da mìsto ne dàjèš ljùbãvi,
 Scìnìm jã, od sãda velìka njejà mòc
 Tòka cìc nazãda dobãr dìl da ée pòc.
 Pãst joj ée nizòko krilã i raspãn lùk
 Nèce mòc jùr tòko oblãdãt žènskì pùk,
 Pòkle joj ustìnù zlãtan strìl nãjvrùci
 Kìm gvòzdje i stìnu mògãše da svrùci.

Kriposti jër nîke u tëbi su vële,
 Cîc kîh o kolîke tvû ljübâv poželë,
 Nâjlišë kâd mrâkom tím gârlom medënîm
 Uspojëš, svë trâkom obûziš ljuvënîm
 Tër s jûtra k prozõrom na pospih ustëkû,
 Nëka te pozõrom vësëlim zatëkû.
 A nîsû takõve da ne bi mnogokrât
 Cîca njih sâm Jõve stvõril se u dâž zlát.
 Zâto dîm, bez bâržë da ljübâv onî çäs
 Kî se tí odvâržë, zgûbi mõc i obläs.
 Tõj trûdno virûjëm, nû isto akõ je,
 Da svâkom darûjëm hvälõm te, pravõ je.
 Jër tí nëc' bit onî (mogû rëc slobõdno),
 Od bõja kî odnî krûnu nedostõjno,
 Da õn kî imîjüc protivšcîne mnõge,
 Hrabrëno se bîjüc stâvi jih pod nõge:
 Na põlju kî ostât ne mõrë brez mûkë,
 U ljübâvi jër stât îdë ti od rûkë.
 A tõko vëcû trûd slâvu tvõj izvõdi,
 Kõko je pût na blûd šîrî kî te võdi.
 Bõg ti tēj odlûke potvârdî talkõ da
 Ljübâvi u rûke ne dõjdëš nikâda.
 I jâ t' se õvdi stëc slobõdan nahõdîm,
 Ljувënîm tere vëc za stîgom ne hõdîm.
 A ne mnîj da bi tõj cîc nîkë hrabrõsti
 Kõm bih se njevovõj odârval jakõsti,
 Al înë cîc stvâri, suprõtîv s kõm bih stâl.
 Da jëre ne mârî za mëne kî sam mâl.
 Zdrâvjem se jõš tëbi hvälîm jâ zadõsti
 Kõ îmâm u sëbi po bõžjõj milõsti.
 Štõ želiš pâk zâtîm razumlît, dnî mõje
 I vrîmë ûc trâtîm, žîvõt mõj ovõ je:
 Vârgal sam svë na strân raskõše; ne stojîm
 U linõst nëgo stân podvîgnut nastojîm
 Razrûšen kî je bîl mâlone sasvîma
 Od mnõštva kojë dîl razbõra ne îmâ,
 Tër po svâ godîšcâ o drûgõm ne râdîm
 Nëg zgîbla vinišcâ ponâvljâm i sâdîm.

Sila m' je cíc tōga vārtit se, opticat,
 A jedvā jednōga mōre me doticat.
 Sād me Vīs, sād Stārī, sād Imā Nōvī Hvār,
 Cíc tākīh tēr stvārī počīvām nikadār.
 Inō ti poručit ne Imām štā na tōj,
 Mūčim za ne mučit, tāj ti je živōt mōj.
 I ūfām, něće trūd zalūdu bit ōvi,
 Višnjī Bōg āko sūd ne pōšljē kī nōvī.
 Vrīmē je sād nīkō, nīkī su dñī sāda
 Da ne vīm je li tkō kōga strāh ne vlādā.
 Čūl si čā nahōdē po zvīzdāh, kī znājū,
 Kī potōp od vōdē uskōri pravljājū,
 A znāš, po kripōsti zvīzdā tēr nebēsā
 Ovde na svīt dōsti zgājā se čudēsā.
 Jōšće znāš, tāj nīkī njih nāčīm Imā mōc
 Kōm rāzūm čovīčkī do nēba mōže doč.
 Tīm vidē do stō lit dān, čas i hīp u kōj
 Sūnce će potāmnīt i mīsec tolikōj,
 Mīsec kād pokrātī sūncenu svītlōst nām,
 A zemljā kād vrātī istī mu tāj zajām.
 Njīm je stvār očīta kī je uzrōk zīmē.
 Premalītja, līta, jesēni zatīme.
 Mnōgē stvārī Inē čūdne tīm naučkom
 Poznāti nas činē i ticāti rūkōm.
 Tēr nīje brezrēdno da nas strāh obīdē
 Kāda nam kō zlēdno zlamēnje povīdē.
 Jāoh, āko njih sūdi ne grīše u tēmu,
 Imānje štō prūdī, trūdīmo se čēmu?
 K tōmu je stvār drūgā, cíc kojē strāh vēcī
 I vēcā jōš tūga Imā nas optēcī.
 Jēr po tōj mudrōsti hočū jōš da znājū
 Od nīkīh kripōsti zvīzdā kē poznājū:
 Brez brōja jēst inīh od kojīh nīje mōc
 Vidīnjem ljūdī svīh nājmanjū vidit mōc,
 Kojē će protivīt onīm da ne stvōrē
 Tāj čūda, mozebit, kojā se govōrē.
 Da drūgō ovōj zlō od kōga hočū rēc.
 Blīzu je dolīzlō, blīžē se něće vēc,

Jër trüdno mõže sârn čitovât utëci,
 Sûsïdu jüre hrâm tkò vïdi gorëci.
 Zatvõren tâmo tjâ ne çûjës u kütü,
 Mornârom kakò já kojï sam na pütü
 Kakò je prikrïla Rodiõtski otòk
 Čudnä mõc i silâ kû podâ vâs istòk.
 Zâto çu da t' pòvï mã pïsan nikï dïl
 Od tõga štò nõvi glâs nam je povidïl.
 Pëtkrát je tïsüc stò ljüdi çâr sakupïl,
 Nevòljno tõj mïsto s kïmi je podstupïl.
 Tolïk bròj brez mïrë virovât tkò mõre?
 Dâli su od virë ljüdi kí govõrë.
 Od onih diliše, kê timâr blagovât
 I kïh odlüçïše vojnïkom poslovât.
 Ostâli nezvânï kûpom se svï pâlju,
 Razlïka pogâni mïsta kïhno šaljü,
 Tër prävë râja dïl svâki çe dobiti,
 Zemljë sâmo badïl u obröv da hïti.
 Pogânstvu zaïsto svëmu i istòku
 Prislâvnò tõj mïsto sëlo jëst u õku.
 Jër târge kê bròdi k Carigrâdu vòdë,
 Čëstokrât nahòdi gûsârin iz Ròdë
 Tër nitkor ne mõre od pogânskë rükë
 Onò tïskno mõre broditi brez mükë,
 Kõmu ïme onâ divïca satvõri,
 S zlätõga kâ ovnä püstiv se obõri.
 K tõmu brez pristânja u kopnò zahòdë,
 Ròbja tër imânja razlïka izvòdë.
 Tïm ti se oholit bëdu Rodiõtï,
 A Tûrci odolit ne mõgu sramõtï.
 Zâto se ne çüdi takõva cïc poslâ
 Da je mnòž od ljüdi brez bròja tÿj došlâ.
 Četârsta i vëci bròj galij tër nâvi
 Jëst u kïh brodëci vojskâ se priplâvi.
 Čüdna je stvâr listo slišâti nâçïne
 I sprâve zaïsto kojë se tÿj çinë.
 Najprï su s vojskâmi podalëçe stâli
 Gdïno jih puškâmi ne bï dohitâli,

Odõnde tër počän, zemljù kù kopäjù,
Prìda se mëcù vãn, a za trùd ne hãjù,
Takò da zemljë prãh nìje tùj ostão
Kí jim ní po rùkãh tùsuókrãt propão.
U kòj stvãrì takòv nãçin su daržãli
Da gorù na obròv zemljë su dognãli,
Gorù, ðim, s kê odzgãr mògu sa višinë
Viditi svãkù stvãr u grãdù kù çinë.
Virovãt sãd onòj mòreš da çinjãhu
Žigãnti kãda bòj s bòzi bìt htijãhu
Kí gorù sardliti vãrh gorë kladíhu
Po kojih uzítì na nèbo hotíhu.
Tòm ti se od grãda goròm zastùpãju
Kí svãk çãs od tãda mortãri lùpãju,
Takò da ni nõvã kùca jëst ni stãrã
Kòj nisù pokròva rastùkli odzgãra.
Mnõge su jòš vële tùj pùške kê zjãjù,
Prostrãno kê, vëlë, da svítom strësãjù,
Tër stínu nãjvëcù sa dësna i líva
Iz sëbe vãn mëcù kã zíd razorívã.
Mãnjih je tolika mnòž da ní ostãlo
Kùçë ni zvoníka kí mìla nimãlo.
Zatìme jëst pãka trídaset hiljãdã
Ostãlih pušãka kíh svãkù dopãdã
Një puškãr, oprãvno vãzda kí ju nõsì
I hitã uprãvno kãmo se kãd pròsì.
Tãko da ne klònì glãvu iza mìrì
Tkò nëçe çãs õnì da zùbe ocírì.
Janjiçãrì síla i spahij jòš ðijù,
Kojíh gvòzdja cilã do potplãt odijù,
Kíno se naprìda vëçekrat mãkoše
Takò da vãrh zída stíge utãkoše.
Nemòj mnìt kí ríjù, oprãvív lísto tòj
Štò ti zgòr besíjù, da stojë u pokòj.
Mnòzi su kí nasùt obròv bi hotíli,
Nekã bi rávan pùt ka grãdu imíli,
Kojím je dilãti nevòlja tòj ðílo,
Kòpjì bo tër bãti gònë jih nemílo,

Mnòzi su pàk od njih tjà dòli, dubòke
 Kí dūbū na pospih jàme ter potòke,
 Pod mīrè da došad oganj tūj zadušè
 Kakòno Biogrād jedà jih razrūšè.
 Zatvoren jèr oganj, takò se govòri,
 Da gòru stàviš nà nj gvozdènu, obòri.
 S drūgū stràn grajàni ne misli da lèžè,
 I stojèc zamàni da ništor ne tèžè,
 Kanūne, šcòpite, spingàrde svèj mècū,
 Turskè mantelīte kojīmi razmècū
 I kími jòš tūkū onīh kí nalīpljū
 Da zemljòm, kí vūkū, obròve nasīpljū
 Tèr onò štò s pòtom i kàrvju navàrgū,
 U grād onī pòtom po ràpah uvàrgū,
 Zatīm štò razdrè pūške i razījū,
 Opèt mào gòre slòžè i sazījū
 Drīvjem, zemljòm, kàlom, stīnjem kò svàk nòsi
 I stvàrju ostàlòm kakò se gdī pròsi.
 Čàsa ne praznūjū s vèčera ni s jūtra
 Nèg se zadubljlūjū i onī iznūtra,
 Gdīno se pàk stàjū sa Tūrci, kíno rīh
 Da jàme kopàjū pròtiv njīm na pospih:
 Tūj jih unèbljūšīv ognjèm kí pripravè
 I pràhom zadūšīv pod zemljòm ostàvè.
 Vèliku, dī, pomòc sūžnji kè imàjū
 Rabèci dān i nòc u tòm jim podàjū.
 Ni dicā zalūdu ne sidè ni žène
 Da u svakòm trūdu mūžem su takmène.
 Čudesà svà kojā sīlan càr tūj tvòri,
 Ne mòre rīc mojā da jih izgovòri.
 Pomisli kí svūdi dobivāt jèst ūcan,
 Tràtèc prāh i ljūdi zamàni, jè l' mūcan?
 Zàto, dī, da imā svàršenu odlūku,
 Prī stānje sasvīma izgubīt iz rùkū,
 Nègoli ne podrīt tāj grād i rasūti
 Kí želī prèm požrīt kakò zmāj priljūtī.
 Ako se izmotā tāj konàc kí vūcè,
 Sàrce iz životā karstjānstvu izvūcè:

Ako l' Bôg ne pŭstĭ, nĕg mu tĕj iskĭnĕ
Zĕlogaj iz ŭstĭ, prĭ nĕg ga pozĭnĕ,
Vĕću slĕvu stokrĕt Rôdi ĕe dĕti tŏj
Nĕg kolŏš kĭ porĕt prikroĕĭl bĭše njŏj.

Štŏ bih mŏgal znĕti, ĭnŏ ti jĕ nŏvo
Ne umĭm kĕzĕti ni pĭsĕt nĕg ōvŏ:
Da me ĕeš uskŏre na tĕ krĕj doĕkĕti,
Ako Bŏg, kĭ mŏrĕ, zdrĕvje mi ne skrĕti.
Mejutŏj jĕ prŏšŭ: svĕ tĕmo kĭ stojĕ
Pozdrĕvi (znĕš tkŏ su) prĭjatelje mojĕ,
Jĕr i jĕ zapovĭd tvojŭ sam oprĕvil:
Kŏmu bi Ektor dĭd Pĕtra sam pozdrĕvil,
U svĕmu kĭ velĭ vĕskolik da je tvŏj,
Tĕr da si zdrĕv ŭelĭ i vĕsel tolikŏj.
Trŭdan je kŏnj ōvĭ na kŏm sam dobĕhtal,
Jĕr zgŭbĭv potkŏvi nŏhte je oĕĕhtal.
Zĕto ga odsĕdoh ōvde i rasedlĕv
U ŝĕlu uvĕdoh. Mŏj Jĕre, bŭdi zdrĕv.